

Saksframlegg

Vår ref.: 25/82 - 2	Dato: 17.03.2025	Saksbehandler: Bent Kvisle
Behandling av saken:		
Saksnr. 30/25	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 29.04.2025

Utredning av omstillingsbehovet i skolesektoren

Kortversjon av saken:

I kommunestyremøtet 13. desember 2024 vedtok kommunestyret i sak 116/24 (Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028), endringstiltak punkt 5: "TK ber kommunedirektøren utrede hvordan kommunen skal nå omstillingsbehovet i skolesektoren og rigge sektoren for synkende elevtall. Utredningen skal inkludere, men ikke være begrenset til strukturspørsmål. Det skal legges vekt på involvering, pedagogiske løsninger, alternative læringsarenaer ++. Det opprettes et ad hoc-utvalg som skal legge frem plan for utredning for kommunestyret innen mars 2025."

Ad hoc-utvalget ble oppnevnt i kommunestyret i sak 07/25 i møte 28.01.2025. Der ble det vedtatt et mandat. "Ad hoc-utvalget skal legge frem en plan for utredning av omstillingsbehovet i skolesektoren. Plan for utredning av omstillingsbehovet i skolesektoren legges frem for behandling i kommunestyret 4. mars 2025" som i vedtaket ble endret til 29.04.2025.

Saksopplysninger

I kommunestyremøtet 13. desember 2024 vedtok kommunestyret i sak 116/24 (Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028), endringstiltak punkt 5: "TK ber kommunedirektør utrede hvordan kommunen skal nå omstillingsbehovet i skolesektoren og rigge sektoren for synkende elevtall. Utredningen skal inkludere, - men ikke være begrenset til strukturspørsmål. Det skal legges vekt på involvering, pedagogiske løsninger, alternative læringsarenaer ++ Det opprettes et adhoc utvalg som skal legge frem plan for utredning for kommunestyret innen mars 2025."

Ad hoc-utvalget ble oppnevnt i Kommunestyret i sak 07/25 i møte 28.01.2025. Der ble det vedtatt et mandat. "Ad hoc-utvalget skal legge frem en plan for utredning av omstillingsbehovet i skolesektoren. Utvalget skal ikke utrede omstillingsbehovet. Plan for utredning av omstillingsbehovet i skolesektoren legges frem for behandling i kommunestyret 4. mars 2025" som i vedtaket ble endret til 29.04.2025.

Ad hoc-utvalget har vært sammensatt med en representant fra alle partiene i kommunestyret. Det har blitt avholdt to møter i utvalget.

Saksvurdering

Utvalget mener at en plan for for utredningsarbeidet bør følge to spor:

a) Et kortsiktig spor knyttet til omstillingsbehovet slik det kommer fram i Økonomiplanen for 2025-2028.

Det er mange tiltak som er foreslått i planen. Alle tiltak er ikke utredet og kvalitetssikret. Dette er et løpende arbeid som i stor grad må følge den årlige budsjettprosessen.

Grunnskoleområdet inkludert barnehagene på Kvikne og Fåset gikk i 2024 med et mindreforbruk på 567 000 kroner av et budsjett på 100 101 000 kroner. Status for 2025 er det litt for tidlig å vurdere sikkert, men det er ikke store påløpte tiltak som ikke var kjent i desember 2024.

Dette er et viktig utgangspunkt for en vurdering av om det er mulig å nå omstillingsbehovet i 2026. Det omstillingsbehovet er så langt definert som er 4,6 millioner. I 2027 ytterligere 5,1 millioner og 2028 nye 2,7 millioner. Til sammen 12,4 millioner i planperioden. Dette vil utgjøre et kutt på 12 % av ramma til området. Det er et svært stort kutt.

Ad hoc-utvalget utfordrer administrasjonen til å se på handlingsrommet uten strukturtiltak. I økonomiplanperioden ligger det inne strukturtiltak.

b) Et langsiktig spor som vil kreve en større utredning der det lages et kunnskapsgrunnlag for fremtidig skolestruktur i Tynset kommune. Kommunestyret bør vurdere om barnehagen også skal være med i en slik utredning.

En utredning av et kunnskapsgrunnlag bygger ofte på fire hovedperspektiver. Det samfunnsmessige, det organisatoriske, det pedagogiske og det økonomiske perspektivet. Det kan beskrives nærmere slik:

- **Demografisk analyse:** Vurdering av elevtall og befolkningsprognoser i området for å forutse fremtidige behov.
- **Lokaliteter og fasiliteter:** Evaluering av de eksisterende skolebyggene og fasilitetene, inkludert tilstand, kapasitet og behov for vedlikehold eller nybygg.
- **Pedagogisk kvalitet:** Analyse av den nåværende pedagogiske kvaliteten, inkludert undervisningsmetoder, lærer kvalifikasjoner og læringsmiljø.
- **Økonomi:** Vurdering av økonomiske ressurser, inkludert kostnader knyttet til vedlikehold, nybygg, drift og eventuelle besparelser gjennom strukturendringer.
- **Transport og tilgjengelighet:** Analyse av hvordan elever kommer seg til og fra skolen, inkludert offentlig transport, gang- og sykkelmuligheter, og sikkerhet på skoleveien.
- **Elev- og foreldrereaksjoner:** Innhenting av tilbakemeldinger fra elever, foreldre og ansatte for å forstå deres perspektiver og bekymringer.
- **Sosial og miljømessig påvirkning:** Vurdering av hvordan endringer i skolestrukturen kan påvirke lokalsamfunnet og miljøet, inkludert sosiale og økonomiske faktorer.
- **Alternativanalyse:** Presentasjon av forskjellige mulige strukturalternativer og deres fordeler og ulemper.

I tillegg hadde utvalg et innspill på å hente erfaringer fra kommuner som hadde gjennomført strukturendringer. Hva er status noen år etter strukturgrep?

En slik utredning bør ha med seg mange mulige alternativer der 0-alternativet også skal med. Det alternativet er en videreføring av dagens struktur. Utredningen bør også komme med anbefalinger.

En helhetlig tilnærming vil sikre at alle relevante faktorer blir vurdert, og at eventuelle beslutninger tas på et godt utredet grunnlag.

En slik utredning vil ta tid. Ad hoc-utvalget ser behovet for å benytte ekstern kompetanse inn i dette arbeidet. Anslag på tid på utredning, høring og så utøve politikk og få vedtak er 2-3 år. Noen kommuner har klart det raskere. Andre har brukt enda lenger tid. Her er det også viktig å huske på at

en effekt av et vedtak først kommer i årene etter vedtaket. År 4 og 5 osv. dersom en utredning tar 3 år.

FORSLAG TIL PLAN: Legges fram som sak til K-styret 29.04.2025

Kortsiktig plan

MILEPÆL	AKTIVITET	Tids- periode	Arena/fora
Møter i ad hoc -utvalget	Avklare mandat. Status 2024. Utarbeide plan	Februar- april 2025	Avtalte møter i utvalget
Forslag til plan for utredning av omstillingsbehovet legges fram i dialogkonferansen	Definere mål, omfang og innhold ut fra omstillingsbehovet i økonomiplanen	10. og 11. April 2025	Dialogseminaret med kommunestyret og administrasjonen
Plan vedtas	Definere mål, omfang og innhold ut fra omstillingsbehovet i økonomiplanen	29. april 2025	Kommunestyret
Statusmøte	Utrede tiltak. Kvalitetssikre Hva er handlingsrommet?	Mai eller juni 2025	Formannskapet eller kommunestyret.
Budsjettmøte 1 Budsjettmøte 2	Utrede tiltak. Kvalitetssikre Hva er handlingsrommet?	August September 2025	Kommunedirektør Økonomisjef Virksomhetene
Budsjettkonferansen		Oktober 2025	Kommunestyret og administrasjonen
Framtidens skole – hvordan møte utfordringer med færre elever i planperioden	Vurdere om det er behov for en status: Legge fram en sak for K-styret som beskriver mulighetsrommet i økonomiplanperioden?	November 2025	K-styret Kan også være et stopppunkt/infopunkt til K-styret i forhold til utarbeidelse av et kunnskapsgrunnlag.

Budsjettvedtak	Økonomiplanen 2026-2029	Desember 2025	K-styret
----------------	-------------------------	---------------	----------

Langsiktig plan. Utarbeide et kunnskapsgrunnlag

MILEPÆL	AKTIVITET	Tidsperiode	Arena/fora
Møter i ad hoc - utvalget	Avklare mandat. Status 2024. Utarbeide plan	Februar-april 2025	Avtalte møter i utvalget
Vedtak om utredning. Legges inn i saken om plan. Etablere arbeidsgruppe og styringsgruppe?	Kunnskapsgrunnlag for fremtidig skolestruktur i Tynset kommune (og barnehage?)	29. april 2025	K-styret Arbeidsgruppe: administrativt Styringsgruppe: politisk?
Innhente ekstern bistand	Avklare ekstern bistand.	mars - mai 2025	Kommunedirektør
Oppstart kunnskaps- Grunnlaget	Legge en plan sammen med ekstern aktør. Statuspunkt	Mai 2025	Arbeidsgruppe Styringsgruppa
Informasjons- innhenting	Samle inn data om eksisterende skolestruktur. Gjennomføre befaringer på skolene. Intervjue relevante interessenter (lærere, elever,	Juni-oktober 2025	Arbeidsgruppe

	foreldre (FAU) administrasjon).		
Analysearbeid	Analysere innsamlet data. Vurdere ulike alternativer for skolestruktur. Utarbeide foreløpige anbefalinger	November – desember 2025	Arbeidsgruppe Styringsgruppe
Høring og involvering	Presentere foreløpige anbefalinger for kommunestyret. Legge ut forslagene på høring for innspill fra innbyggerne. Arrangere informasjonsmøter og workshops.	Januar - mars 2026	Arbeidsgruppe. Styringsgruppe K-styret vedtar å legge utredningen ut på høring
Beslutninger etter høringer og anbefalinger		April –mai 2026	Formannskap K-styret
Endring av forskrift skolekretsgrenser	Tidspunktet for dette arbeidet må vurderes.	2026/2027	K-styret
Vedtak		Oktober 2026	K-styret
Budsjettvedtak		Desember 2026	K-styret
Iverksetting av evt ny skolestruktur		Høsten 2027	Administrasjonen

En utfordring er hvordan det økonomiske bildet i kommunen utvikler seg. Vil en skolestrukturdebatt som i utgangspunktet bør være knyttet til det langsiktige perspektivet komme raskere på uten at kunnskapsgrunnlaget er ferdig utredet?
Hva vil det bety for planarbeidet?

Ad hoc-utvalgets innstilling:

Det skal utarbeides et kunnskapsgrunnlag for å vurdere framtidig barnehage- og skolestruktur i Tynset kommune.
Den foreslåtte planen legges til grunn for framdriften.
Det vil være behov for ekstern bistand til dette arbeidet.
Kostnaden tas innenfor rammen til oppvekst.

Kommunestyret 29.04.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 27 stemmer (100%) - Ap 7, FrP 1, H 3, MDG 2, PP 1, Sp 10, SV 2, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Vedtak

Det skal utarbeides et kunnskapsgrunnlag for å vurdere framtidig barnehage- og skolestruktur i Tynset kommune.
Den foreslåtte planen legges til grunn for framdriften.
Det vil være behov for ekstern bistand til dette arbeidet.
Kostnaden tas innenfor rammen til oppvekst.